

Skolungdomars ANDT-vanor och attityder till narkotika

Martina Zetterqvist
CAN

En dag om riskbruk, missbruk och beroende
Umeå Folkets hus, 2019-05-07

Upplägg

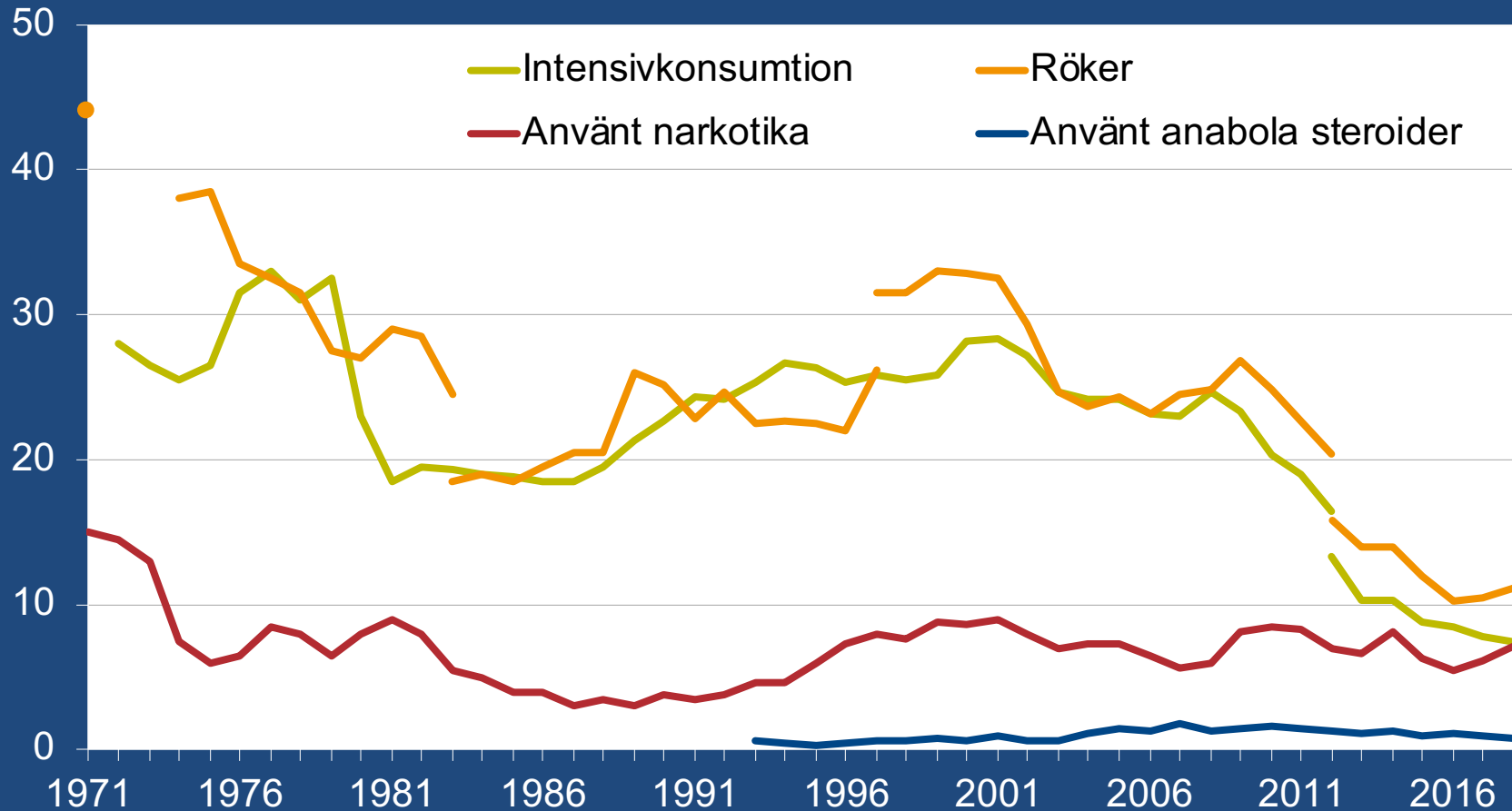
- **ANDT bland skolungdomar i riket**
- **ANT bland skolungdomar i Västerbotten**
- **Attityder/riskuppfattning av narkotika**

CAN:s undersökning skolelevers drogvanor

- Riksrepresentativ enkätundersökning av skolelever (urval)
- Årskurs 9 sedan 1971 = världens längsta tidsserie på området
- Gymnasiets år 2 sedan 2004
- År 2018 deltog ca 5,300 i åk 9. (Klassbortfall: 21% Elevbortfall: 17%)
och ca 4,900 i gymnasiet (Klassbortfall: 15% Elevbortfall: 19%)
- På uppdrag genomför CAN undersökningen även i regioner/kommuner

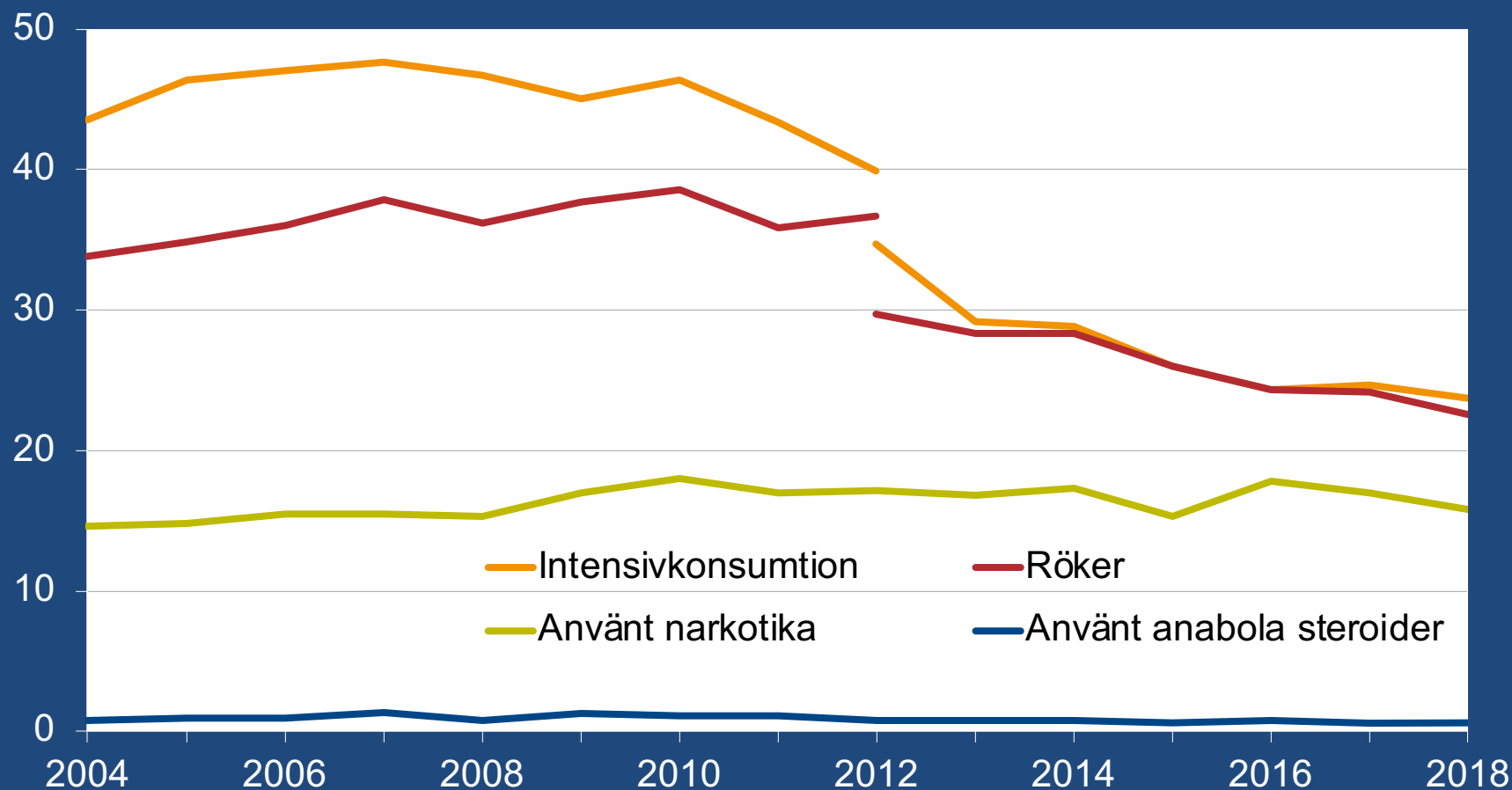
Intensivkonsumtion av alkohol senaste 30 dagarna, använt narkotika, röker och använt anabola steroider. Årskurs 9. 1971–2018.

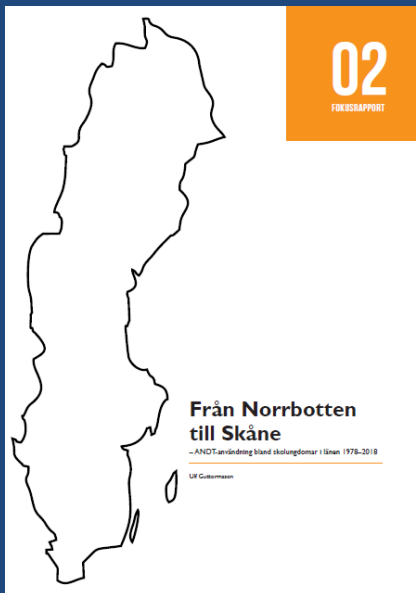
Procent

Intensivkonsumtion av alkohol senaste 30 dagarna, använt narkotika, röker och använt anabola steroider. Gymnasiets år 2. 2004–2018.

Procent

Substansindex med 9 indikatorer:

- Alkohol (4)
- Tobak (3)
- Narkotika (1)
- Sniffning/boffning (1)

Tabell A. Substansindex^{a)} i årskurs 9 och gymnasiets år 2. Länen är sorterade efter niornas värden. 2017–18.

	Årskurs 9	Gymnasiets år 2
Jönköping	82	75
Östergötland	83	87
Blekinge	83	97
Västerbotten	85	102
Uppsala	87	86
Västmanland	88	89
Halland	92	108
Västra Götaland	94	101
Värmland	98	127
Stockholm	99	102
Kronoberg	99	113
Örebro	99	77
Norrbotten	100	101
Gävleborg	102	94
Kalmar	104	93
Skåne	104	121
Södermanland	108	86
Västernorrland	113	105
Dalarna	116	103
Gotland	125	121
Jämtland	140	111

a) Byggt på 9 indikatorer.

Substansindex med 9 indikatorer. Årskurs 9 och gymnasiets år 2. 2012–16 jämfört med 2017–18.

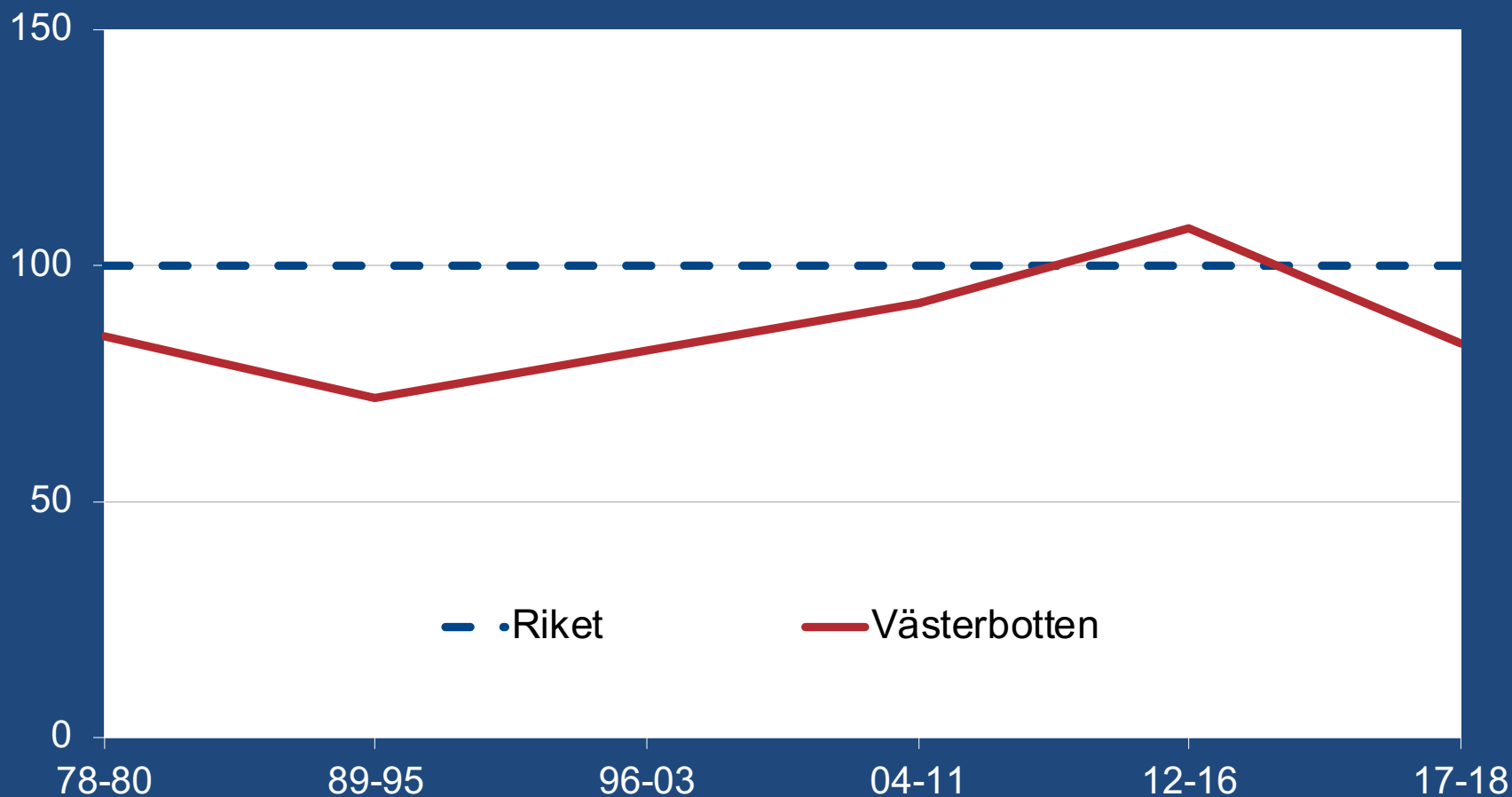
	2012–16			2017–18		
	Årskurs 9	Gymnasiets år 2	Genomsnitt (Åk9 och Gy2)	Årskurs 9	Gymnasiets år 2	Genomsnitt (Åk9 och Gy2)
Jönköping	86	82	84	82	75	78
Östergötland	108	86	97	83	87	85
Uppsala	91	102	97	87	86	86
Örebro	89	66	78	99	77	88
Västmanland	100	96	98	88	89	89
Blekinge	119	102	110	83	97	90
Västerbotten	104	91	97	85	102	94
Södermanland	89	92	91	108	86	97
Västra Götaland	98	97	97	94	101	97
Gävleborg	102	96	99	102	94	98
Kalmar	95	114	104	104	93	98
Halland	96	99	97	92	108	100
Stockholm	107	110	109	99	102	100
Norrbottn	93	87	90	100	101	100
Kronoberg	96	102	99	99	113	106
Västernorrland	106	108	107	113	105	109
Dalarna	93	103	98	116	103	110
Värmland	89	116	103	98	127	112
Skåne	114	110	112	104	121	113
Gotland	108	111	109	125	121	123
Jämtland	116	129	122	140	111	125
Min	86	66	78	82	75	78
Max	119	129	122	140	127	125
SDs	9,7	13,6	10,0	14,7	14,0	12,3

Substansindex med 7 indikatorer. Årskurs 9. 1978–80 till 2017–18.

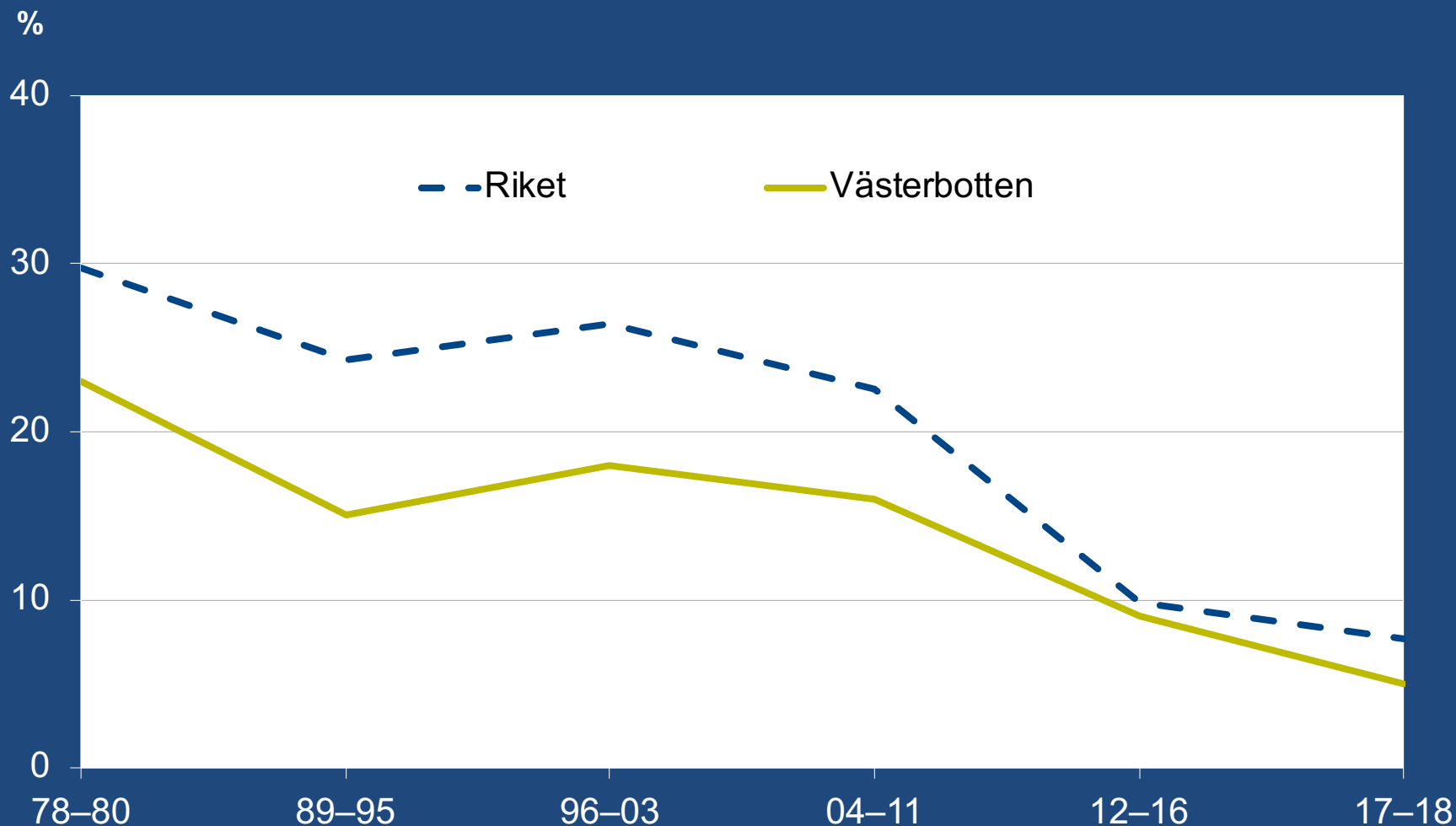
	78-80	89-95	96-03	04-11	12-16	17-18	Alla år
Jönköping	84	93	83	80	87	81	85
Västerbotten	85	72	82	92	108	84	87
Örebro	93	86	91	92	90	100	92
Norrbottn	102	77	90	98	92	102	93
Uppsala	83	108	96	103	90	84	94
Kronoberg	96	90	105	97	92	97	96
Östergötland	99	102	94	97	110	81	97
Västmanland	106	99	95	99	101	89	98
Västra Götaland	98	100	101	98	99	94	98
Gävleborg	98	105	89	95	106	103	99
Västernorrland	93	90	85	103	108	117	99
Dalarna	100	92	100	92	94	120	100
Halland	82	111	115	104	94	93	100
Kalmar	113	95	105	97	92	105	101
Södermanland	108	103	99	107	87	110	102
Värmland	109	113	111	101	84	99	103
Stockholm	105	108	103	105	107	97	104
Skåne	103	117	107	108	114	102	109
Blekinge	113	106	128	112	119	78	109
Jämtland	105	102	96	103	117	141	111
Gotland	125	132	126	114	108	125	122
Min	82	72	82	80	84	78	85
Max	125	132	128	114	119	141	122
SDs	11,0	13,6	12,5	7,7	10,8	15,9	8,3
SDs Index 78-80=100	100	124	114	70	98	145	-

Substansindex i årskurs 9 (7 indikatorer). 1978/80–2017/18.

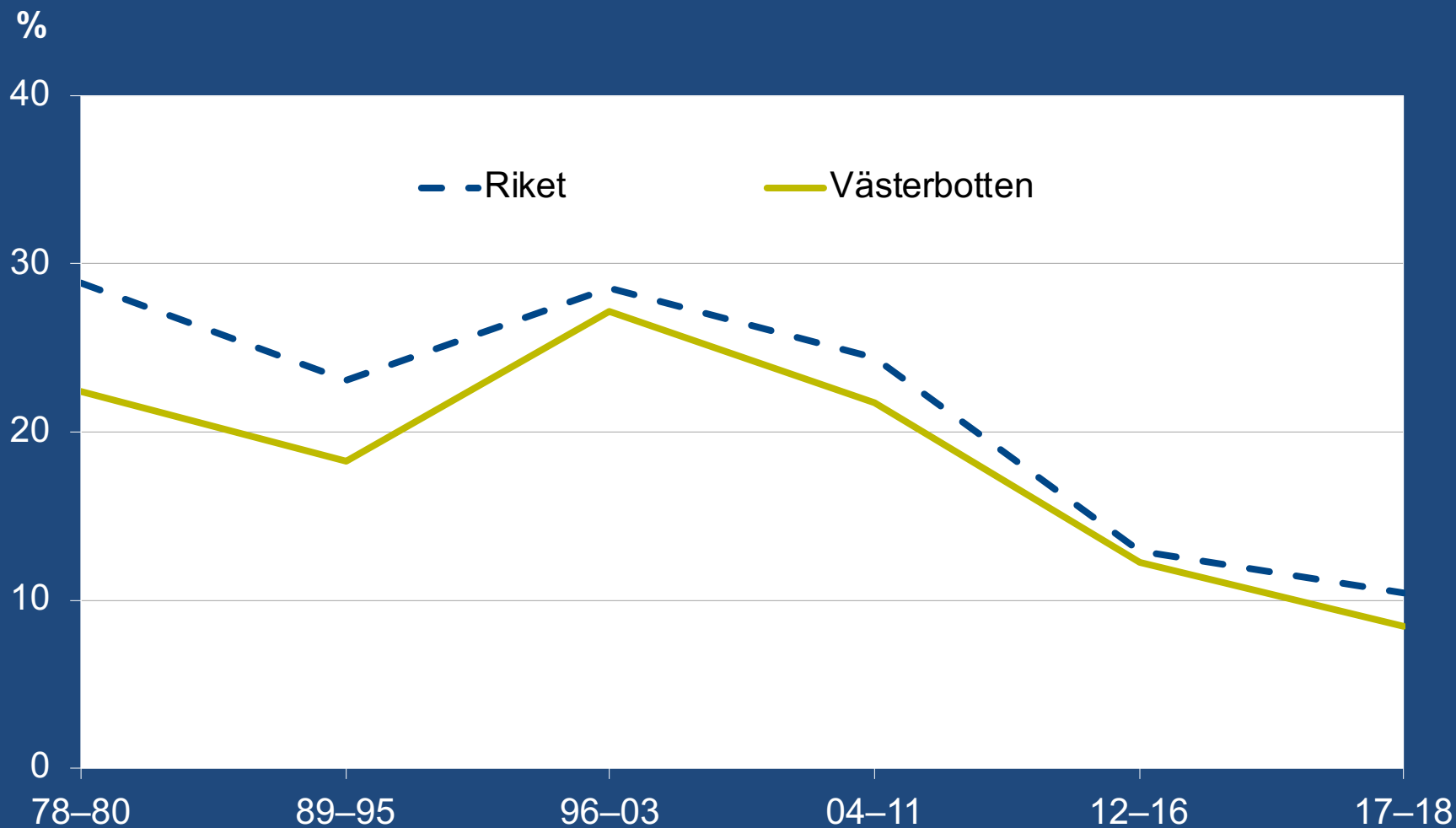
Indexpoäng

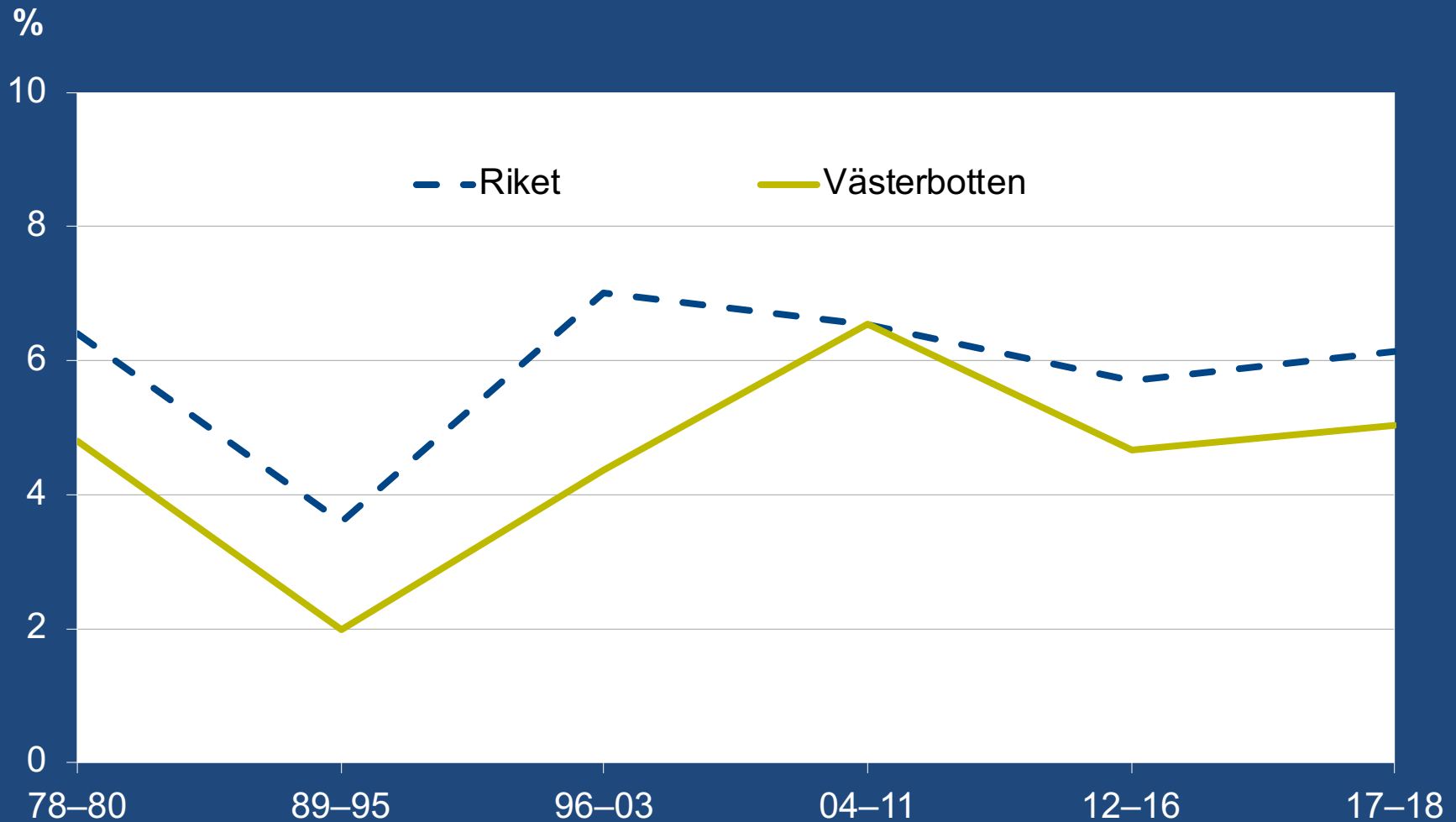
Intensivkonsumtion. Årskurs 9. 6 st. tidsperioder. 1978–80 till 2017–18.

Röker. Årskurs 9. 1978–80 till 2017–18.

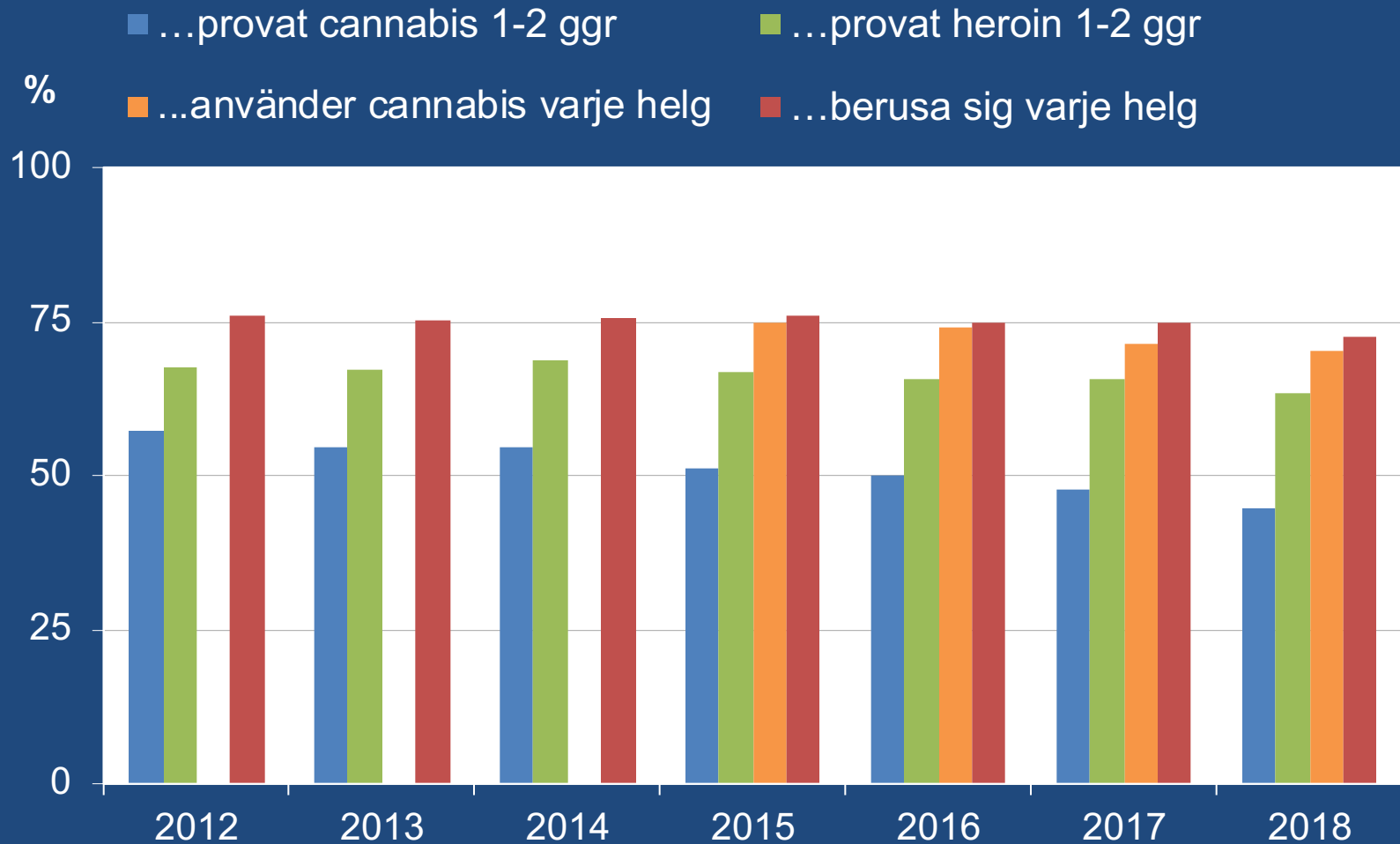
Prövat narkotika. Årskurs 9. 1978–80 till 2017–18.

Vi lämnar indexen...

...och går in på riskuppfattning av
narkotika

Andelen elever som anser att det är måttlig till stor risk att ta skada om man... (Årskurs 9)

Sammanfattning

- Nedgångar i riket under 2000-talet bland skolungdomar för konsumtion av alkohol och cigaretter men oförändrat läge för narkotika (cannabis).
- Västerbottens elever i årskurs 9 lägre nivåer av ANT än riket. Gymnasiet på samma nivå som riket i stort.
- Västerbottens gymnasielever rapporterade lägre ANT-användning än riket åren 2012-2016, men låg runt riksgenomsnittet 2017-2018.
- Cannabis upplevs som allt mindre skadligt. Att använda cannabis varje helg upplevs ungefär lika skadligt som att berusa sig med alkohol lika ofta.

**Tack för
uppmärksamheten!**

Martina.zetterqvist@can.se